Mr. SPEAKER.—The Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, is introduced.

Motion to consider.

Sri B. D. JATTI .- I beg to move :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER. .- Motion moved :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be taken into consideration."

Sri B. D. JATTI.—Sir, there was general discussion and reply and all the demands have been discussed and passed and so I do not wish to offer any remarks now.

(Several members rose to speak).

Mr. SPEAKER.—If every one wants to speak, how is it possible? I will give half an hour and they can distribute amongst themselves as they like.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ಟಾಮಿ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble member is entitled to entertain any

opinion he likes, but he cannot say in the House. "ಆಗುವುದಿಲ್ಲ".

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ. ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಲ್ಲನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿ ಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೇಳುವುದುಇದೆ.

Sri C. J. Muckannappa rose to speak.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.....ನ್ಬಾಮಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ಧಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

(Sri K. LAKKAPPA.—then resumed his seat).

Mr. SPEAKER.—When I say, "Order, order," it is for everybody and everybody must observe it.

Now the debate will go on.

Sri K. LAKKAPPA.—Let us know the time that will be allotted for this.

Mr. SPEAKER.—Instead of taking advantage of the opportunity if members spend the time in putting forward demands which are not possible of acceptance, how can I help it?

I have said several times that if members have to say anything they should come and tell me in my chambers at least 5 minutes in advance. Nobody came to me. In fact, I sent for some members myself.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I waited outside.

Mr. SPEAKER.— Who prevented the Hon'ble Member Sri C. J. Muckannappa from meeting me? In fact, they should have

(Mr. Speaker)

come and settled the matter with me beforehand. Instead of that, the Whips and the Leaders of Groups straightaway come to the Hall here and say that they want this and that, which cannot be accepted. Normally, the time allowed for Appropriation Bill is only 15 to 20 minutes.

Sri SIDDAIAH KASHIMATH Shirahatti).—This is an abnormal situation. The entire Opposition did not participate in some of the

Demands.

Mr. SPEAKER .- Who prevented them ?

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.--Unfortunately, a situation arose in which we could not participate in the debate.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷಪ್ಪ....ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದನ್ಯರುಗಳಾದ ನಾವು ನರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ**ನ್ನು ಪ್ರತಿ** ಭಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪತಿಭಟಿಸಲೇಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬ್ ಧ್ಯತೆಗೆ ಒಂದು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಪನ್ನನ್ನು ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದರು. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಾವು ನಭಾತ್ಕಾಗ ಮಾಡಿದೆವು ಆಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋನ್ಮರ ವಾಗಿ ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯ ಮೇರೆ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಆದ್ರರೀದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಮಗೆ ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ಸಿಯೇಷನ್ ಮಸೂದೆಯಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ದಿವಸವನ್ನೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೂ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಕಾಗದದ ವಿವರಣಿಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮುತ್ತಿ ಗಳಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡ್ಡರ್ನ್ನ ವೆುಂಟ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡನೆ ಇದ್ದು ದರಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನದನ ರೆಲ್ಲರೂ ಆಗ ನಭ್ಯತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಆ ದಿವನವೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವೋಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪಾರ್ಲಯ ಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಬೆ(ಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವೋಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಮತ್ತೆ ಆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Mr. SPEAKER —Let him not make all that statement. Let him point out the authority, chapter and verse in support of his statement.

ಿ ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ, __ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ದುರಾಜಾರಗಳು ವ`ತ್ತು ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಈ ನಭೆಯುಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಡೀ ದಿವಶವನ್ನೇ ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER .- Order, order.

Sri. C. J. MUCKANNAPPA.—May I request the Chair to permit members to take part in the debate for the time that the Chair would like to permit?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Sri Lakkappa thinks other-

wise. What can I do?

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.—We may be allowed to speak up to 4 or 4-30 as this is the only day when we can express our views.

Mr. SPEAKER.—That request should come from every member of the Opposition. On the contrary, every member tries to get up and say what he likes. Sri K. Lakkappa seems to think that members have got a right to discuss the Demands which have been adopted in their absence and that if members are dissatisfied on account of the recalcitrant and most objectionable attitude of the Government, they have got a right to protest and that protest can be translated into walk-out. They can lodge their protest and walk-out provided every rule is observed. Then the Hon'ble Member said that they have a right to discuss the things which were adopted in their absence. That is a proposition which I cannot possibly concede to unless there is proper authority for it.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY (Gandasi) .- How is it possible to

distribute half an hour amongst so many members?

Mr. SPEAKER.—That is why I said some representative members only should speak. But instead of that some members behave in an unruly manner violating all the rules without realising that they are

sacrificing the interests of others who want to follow the rules.

Now it is 2.30 P.M. We will be getting up for Tea for half an hour and reassemble at 3.30 p.m. I will allow one more hour after that. There will be 11 hours time for this Bill. There will be reply for half an hour. Members will please adjust timings amongst themselves and tell me.

2-30 P.M.

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.—Sir, let it be 1½ hours for members and half an hour for the Government.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Please give me two hours.

Mr. SPEAKER.— There will be half an hour for reply. And 12 hours for the Debate. Now Sri Siddaiah Kashimat will speak.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.__ಅಧ್ಯಕ್ಷದೆ, ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಶಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಶಾಯ ಖಾತೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇನೆ, ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನವಾದ ಅಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಆಸ್ತದ ಸಿಗುಯವುದು ಒಂದು ದುಃಖವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ 200 ಗೆಜಟೆಡ್ ಅಫೀಸರು, 500 ನಾನ್ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಫೀಸರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು 3 ವರ್ಷದಿಂದ ತುಂಬದೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಫೀಸರುಗಳ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಾಗಲ್ಲಿ ಅ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಖಾಯಂ ನೇಮಕ ಮಾಡವೆ, ನಮ್ ಸ್ಪಿಟ್ಯೂಟುಗಳು ಅವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿರ್ಣಾಮವೇನೆಂದರೆ, ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಸಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡವೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಅಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ನಿಷ್ಕಲತೆ ಪಡೆದಿದೆ.

ಈಗಾಗರೇ ವ್ಯವನಾಯ ಖಾತೆ ಸುಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ತಜ್ಞರು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರವರ ಶಾಖೆಯಲ್ಲ ತರಪೇತಿ ಹೊಂದಿ, ಪರಿಣತರಾಗಿ ಬಂದಿವ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೃಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರಪೇತಿ ಪಡೆದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೊ, ಅದರ ಉಪಯೋಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿ ಸಾವ ಹುದ್ದೆ ಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ವರಿಂದ ನೌಕರುದಾರರಲ್ಲ ಕಚ್ಚಾಟ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಗಾಗಿ ಗೊಂದಲ ಇದೆ. ನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣ. ನಾನಾದರೂ ಇವತ್ತು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇನಾಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ವ್ಯವವಸಾಯ ಖಾತೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೆಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಎಷ್ಟು ಅನ್ಪದ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡದೇನೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ನೌಕರದಾರರನ್ನು ಹುದ್ದೆ ಗಳಲ್ಲ ನೇಮಿನದೇನೆ, ಇನ್ನೂ ಹದಗಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದಂಥ ಹಣ ನಿಷ್ಟಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ವ್ಯವನಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಪರದೇಶದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಎಕ್ಸ್ ಪರ್ಟ್ ಜನರಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೂ, ಅವರಿಗೆ ತರಪೇತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮನನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆ ಖಾತೆಗೆ ಅವರನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೂಡ ಈ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸ್ಪ್ರಿಕ್ಟರ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖಾತೆಯ ನೌಕರದಾರರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಸುನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಅದನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರಾತ್ತದೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಸೀಡ್ಘಾರಂ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಒಂದು ನಿಲುಮೆ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೊಸದಾಗಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಘಾರಮ್ಮುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಅಣ್ಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಾರಂ ಇದೆ; ಅದರಿಂದ ಯಾವ ತರಹ ಬೀಜವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ವಾಫ್ ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಾ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಿಗಿಸಿದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ

ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಎಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್ ಚೆ೯ಷ೯ ಆಫೀನರು, ಒಬ್ಬ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಆಫೀನರು, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷ೯ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಕಂಟ್ರೋಲಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಯಾರು ? ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಡೆವೆಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಪೀನರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟ್ ಅಪೀನರು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟ್ ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡಿಸ್ಪ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕೆಳಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದ ರಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರನ್ನು ಅಡಿಶನರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಶನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೋಜನೆಯ ಯಶನ್ನು ಎಕ್ಸ್ ಚೆ೯ಷ೯ ಆಫೀನರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸೇವಕರನ್ನು ಅವಲ್ಪಬಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡೈರ್ೈರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರನ್ನು ಅಡಿಷನರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಶನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಪ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲರ ತಕ್ಕಂಥ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರನ್ನು ಅಧಿಸರು, ಎಕ್ಸ್ ಚೆ೯ಷ೯ ಆಫೀನರು, ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರು, ಪ್ರೂಡಕ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ, ಬಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವತರಹ ಸಲಕರಣೆಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ಸ್, ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಹಂಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ್ರೋ ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಶ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನೂ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಈ ನಮಯದಲ್ಲ ಹೇಳು ತ್ರೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ

ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.

 ಎತ್ತುಗಳ ವೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ವ್ಯವನಾಯವೆ ನಿಲ್ಲುವುದರಲ್ಲ ನಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಯಂತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ವಾಗಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 50 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಏಕೆ ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೇ ಹೋಗ ಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಪಶುಗಳ ಆಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ವ್ಯವನಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಲಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ರಿಂಡರ್ಪೆಸ್ಟ್ ಡಿಸೀಸ್ ಬಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ದನಗಳು ನತ್ತುಹೋದುವು. ಇದಕ್ಕೆ ನರಿಯಾದ ನಿವಾರಸೋಪಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದ್ದಕ್ಕೆ ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಟೆಂದರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜಪಾಬ್ದಾರರು ಅನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ನಂಗತಿ. ರಿಂದರ್ಪೆಸ್ಟ್ ದನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಗ್ರವಾದ ರೋಗ. ಆ ರೋಗ ನಿವಾರಣಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲ ಹೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನಃ ಸಿರಂ ಇನ್ಸ್ಟ್ಟಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ೈಯಂದಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಹರಡದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ; ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಿವೆಂಟೀವ್ ಮೆಷರ್ಸ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆಹೋದರೆ ಇದ್ದಂಥ ದನಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ದನಗಳು ರಿಂಡರ್ಪೆಪೆಸ್ಟಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ನುತ್ತ ಮುತ್ತಲನಲ್ಲ ನತ್ತಿರುವ ನಂಗತಿಯನ್ನು ಪೇಪರಿನಲ್ಲ ಓದಿರಬೇಕು. ಈ ರೋಗ ಬಂದತಕ್ಷಣ, ರಿಂಡರ್ಪೆಸ್ಟ್ ಡಿಸೀಸ್ ಎರಾಡಿಕೇರ್ಪ ಸ್ಕೀಮು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆದು ಹರಡದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವೆಟೆರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ಯತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇರ್ಸ್ನಮನ್ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ರಿಂಡರ್ ಹೆಸ್ಟ್ ಡಿಸೀಜ್ ಆಥವ ಯಾವ ರೋಗಗಳು ದನಗಳಿಗೆ ಬಂದರೂ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವೆಟರ್ನರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷದ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಗಾದರೂ ತಾವು ಸೇರ್ಸ್ಸಮನ್ ಸೆಂಟರುಗಳಲ್ಲ ಔಷದ ಮತ್ತು ಇಂಜೆಕ್ಷಕ ಟ್ಯೂಬುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ 12 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಇರುವು ದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗಿರುತ್ತವೆ. ಉಳಿದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೇನಾದರೂ ಉಪಜೀವನ ವನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಮಾರ್ ಸ್ಟೇರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಯೋಜನೆ ಮೂಲಕ ಈಗ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇವರಿಗೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತ್ರಿರೋಕಿ ಸಿಂಗ್ ರವರು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ಇವನ್ನು ಮಾಡಲು ಮೂರನೆ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ಇವನ್ನು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೀ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲ್ಲದ ಪೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ಯಮ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಶಾನನ ನಭೆಯಲ್ಲ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದೇಶದ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಆಹಾರದ ದವನಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕಾಗಿರುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಫೋತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಪಿ. ಎಲ್. 480 ಗೋಧಿ ಹಾಗೂ ಹಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಂಚುವ ಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರುವ ಹಳ್ಳಗಳು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ತುಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರು ನರಕಾರದ ಡೈರೆಕ್ಟ್ರರ್ ಜನರಲ್ ಆಪ್ ಘುಡ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಸೇನ್ ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹಾಪ್ಯುಲೇಪನ್ನು ಬೆಳೆ ಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ 1980 ನೇ ಇನವಿ ವೇಳೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಮೆನ್ನೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲ ನೋಡು ವಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಅಂತಹ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮನದಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಆಲ್ಲಕ್ ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಖಾಲಇರುವ ಜಾಗಗಳನ್ನು ತುಂಬ ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದ ರೆ ರೇತಾಪಿ ಜನಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದೆಯ್ಯೆ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಇನ್ನಿತರ ನಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ರೀನರ್ಚುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಗಲಾದರೂ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ನಮಯದಲ್ಲ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಅಪರೇಟೀವ್ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ನಾಕಷ್ಟು ನೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾ ಕೇನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೇನು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಆರ್ಬಿಟ್ಟೇಷ್ಸ್ತಿಗೆ ಎಂದು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆರ್ಬಟ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೇಸು ನಿಕಾಲಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನರಕಾರದ ಎಷ್ಟೊ ವರ್ಷ ಗಳಮ್ಮ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. 1951 ನೇ ಇಸವಿಷಾಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೇನು ಒಂದು ಇವೊತ್ತು ಎಂದರೆ 1965 ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ನಿಕಾಲ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನು ಎಂದು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಏನು ಸಾಫಲ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿನವೇ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ? ಇಂತಹ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುವ ನೊಸ್ಟೆಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೆ ಅರ್ಬಿಟ್ರೀಷನ್ನು ಎಂದು ಮಾಡದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯು ನಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೇಸುಗಳೂ ಬಂದಾಗ ಅದು ಬಂದ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವೆಲ್ಲಾ ನಿಕಾಲಿಯಾಗುವಂತಹ ಯಾವುವಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೋಅಪರೇಖವ್ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋ ಆಹರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಹಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನರಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri A. P. APPANNA (Virajpet); What do you say if the methods and procedure of Sales Tax Department are adopted in this Department?

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.-Yes. The same thing is to be

adopted. I am telling the same thing.

ಇನ್ನು ವೀವರ್ಸ್ಸ್ ಕೋಅಪರೇಟಿವ್ಸ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನರಕಾರದವರು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಅನೂಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೂಲಿಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು ನಹಾಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲರುವ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಸೊಸೈಟಿ ಯಲ್ಲಿ 380 "ಕೈಮಗ್ನಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಗ್ನವನ್ನು ಇಟ್ಟು" ಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಸಬ್ಸ್ ಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡ ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮಗ್ಗಗಳನ್ನು ಇಡದೇ ಬೇರೆಯವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನೀರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅದರ ಮೂಲಕ ಸರಕಾಂದಿಂದ ಬರುವ ರ್ನಾಯಗಳು ನಬ್ಸ್ಡಿಡಿ ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರೆಪ್ರಸೆಂಟುಮಾಡಿ ಹೇಳಿ ಸರೂ ಇನ್ನೂ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ವ್ಯವನಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ನರಕಾರದ ಸರು ನಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡು ತ್ರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋಅಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಿಡುತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅಥವಾ ಅನ್ನನು ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡದೇ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೋಅಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ದಾಗ ನರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ನರಿಯಾದ ಉತ್ತರಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಯಹೂರು ಹಾಗು ಕೊಪ್ಪಳ್ ಇಲ್ಲ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅದು ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ? ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಭರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಿಗ್ಗೆ ಸೊಸೈಟಿಯೊಳಗೆ ಸುಮಾರು 36 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯುಗಳಷ್ಟು ಅಪವ್ಯಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಸ್ಕೋರ್ಟು ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕೃಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಇದರಲ್ಲಿರುವವರು ತಾಲ್ಲೂ ಕಾ ಕಾಂಗ್ರೆನ್ನು ಕಮಿಟಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ ರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲ್ಲೊ ಏನ್ನೋ ಇವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮಪನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ನು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಪಾರ್ಟ ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಎಲ್ಲ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ 29TH MARCH 1965 287

ಅವರ ವೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬದುಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಹಾಯ ಸಲಕರಣಿಗಳನ್ನು ಸರಿ ಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾವ ಸಹಾಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವೀವರ್ಸ್ಸ್ ಕೋಆಪರೇಟೀಡ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಗಾ ವಹಿಸಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟು ಆಫೀಸರು ಎಕ್ಸ್ ಟಿನ್ ಷನ್ ಆಫೀಸರು ಇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಇದ್ದು ಇವರ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ಸ್ ಪಕ್ಕರು ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗಾ ಕಗೆದು ಕೊಂಡು ಕೆಲ ನ ಮಾಡಿ ತರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದುದು ಸಾಫಲ್ಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲ ಅರ್ಟು ಇನ್ಸ್ಟ್ ಟ್ಯೂಟುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಾವಾಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಟ ಇನ್ಸ್ಟ್ ಟಟ್ಯೂಟು ತೆರೆ ದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಸ್ಟ್ರಾಫ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರ ವಿವರಗಳೇನು ಎನ್ನು ಪದನ್ನು ಇಲ್ಲ ತಿಳಿನ ಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಲಲತ ಕಲಾ ಅಕ್ಯಾಡಮಿ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪೂವ್ ಆಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಡಿ. ಟಿ. ಸಿ. ಆಫೀಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕೊಡಲು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಾಮ್ರ್ರತ್ನಾಹ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಅರ್ಟು ಇನ್ಸ್ಟ್ ಟಟ್ಯಾಟು ಬಹಳ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ದೆಹಲಿಸುಲ್ಲಿರುವ ಲಲತಕಲಾ ಅಕ್ಯಾಡಮಿಸುವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಆರ್ಟು ಇನ್ಸ್ಟ್ ಟಿಟ್ಯೂಟಿಗೆ ಧಾರವಾರ, ಹೆಬ್ಬ್ ಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಬಿಜಾಪುರ ಈ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬರುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆರ್ಟಸೆಂಟರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಡಿ. ಟಿ. ಸಿ. ಟ್ರೇನಿಂಗು ಪಡೆದಿದ್ದ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಗೆ ಕರೆಸುವ ಪ್ರವೇ ಯವಾದರೂ ಏನು ಬಂದಿತ್ತು ? ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಿವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳೂ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳು ನಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೋಟಲು ಗಳಗೆ ಹೇದರೆ ಸರಿವಾದ ಊಟ ಸಿಗುಪುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಗದಗನಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನ ಟಟ್ಯೂಟು ಟೀಚರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರ ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಟ್ನ ಇನ್ಸ್ ಟಿಟ್ಯೂಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನೇ ನೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಗ್ರಾಂಟು ಸದುಪಯೋಗ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಟೀಚರುಗಳನ್ನು ಅವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲರುವ ಇನ್ನಟಟ್ಟೂ ಟೀಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ. —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 65 — 66 ನೇ ಸಾಲನ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ನು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೇಳುವ ಹಣ ಅವರು ಮಾತುವ ಕೆಲತಗಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಹೈದರಾದಾಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ ಹಾಗೂ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇದ್ದ ದಿವಾನುಗಳು ಇವರಿದ್ದ ಚಾಂಮೂರಾಲ್ ರಾಜ್ ಕಾ ಜಮಾನುದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿರುವುವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ಆ ರಾಜರು ಯಾರು ಸ್ಟಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕಣ್ಣಪ್ಪ....ಆಗಿನ ವೈಸ್ರಾಯುವವರು ರೆಸಿಪೆಂಟರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ದಿವಾನರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ನಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎನು ಪುದಕ್ಕೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಪ್ ಇಂಡಿಸಾವವರು ಒಂದು ರಿ ಕ್ರೋರ್ಟಿನ್ಲು ಹೇಳಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕುಲಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಈ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆಮಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲ ನೀತಿ ಪತನವಾಗಿದೆ. ಆ ರಿಪೋರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:....

"He is naturally humane and benevolent, but allows great injustice and severity to be practised under the sanction of his authority. His virtues belong to his private and his fall to his private character." (ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ)

ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಇಂದಿನ ದರಬಾರ ಇದೆ. ಏನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉದಾನೀನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಅರ್ಡರ್ ಹೋದರೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಡರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿನುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಅರ್ಡರ್ ಬಂದಕೂಡರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆರ್ಡರ್ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜಲಂಗಪ್ಪನವರ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಡರ್ ಹೋದಕೂಡಲೆ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಚಲಫೋನ್ ಮೆಸೇಜ್ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಡಳಿತ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಚಂದೂಲಾಲ ಕಾ ಜಮಾನಾ ಆಗಿವೆ ಇದು ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಂದ್ರ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಶಾಸನ ಸಭಾ ನದಸ್ಯರಿಗೆ ಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತ ವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಬಂದೊದಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಫಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ವರ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳವರು ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲದಾರನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಫಿಕಾರಿಪುರಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ತಹಶೀಲ ದಾರರು ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೆಮಕೊಂಡು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಮೊದಲನ ತಹಶೀಲದಾರರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ರೀೀವ್ ಆಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರ್ಮನಂಟ ತಹಶೀಲದಾರರು ಸ್ವೇ ಅರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತಾಲ್ಲೂಕ ಅಫೀಸನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇನ್ನೊಂದು ಅರ್ಡರ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಚಂದೂರಾಲ ಕಾ ಜಮಾನಾ ಆಗಿದೆ. ಹುಚ್ಚರ ರಾಜ್ಯ ನಡೆದು ನೀತಿ ಪತನವಾಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಲು ರಾಯಬ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾದಮೇಲೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ಕಡಿದಾಳ್ ವುಂಜಪ್ಪ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಜತ್ತಿ ಇವರ ಅಡಳಿತ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ***ಅವರು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಯಾರೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಶಾನನ ನಭಾ ನದಸ್ಯರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲ ತಮಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ದತ್ತವಾದ ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.***

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I direct that the words used by the Hon'ble Member shall be expunged.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತ ನುವ್ಯವನ್ಥಿತ ವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಡರ್ಸ್ಡ್ ಜಾರಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಪೋಲಸಿನವರು ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ರಾಟಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 17 ವರ್ಷ ವಾಯಿತು. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನರಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೈವು. ಅವರ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗದೆ ದುರ್ಯೋಧನೆನ ಅಡಳಿತ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದುರ್ಯೋಧನನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರೂ ನಹ ಮಾತರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಉಣ್ಣಿ ನೇಕಾರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಾನ್ಲು 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೊ ತರೆಕೆಳಕಾಗಿವೆ. ಇನ್ ಕ್ಯಾಯರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂಟಕರ ಸ್ಪಷ್ಟನ್ ವರಿಗೆ ಕೇನ್ ರಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ವಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟ್ ರಿಪ್ಯೋರ್ಟನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ದ್ದಾರೆ ಹೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆ ಮಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸತಿವರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಹೆಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಒಂದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೇಂದ್ರ ಉಪ್ಲೆಯ ಸುಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಬಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರು

^{***}Expunged as ordered by the Chair,

ವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ನರಕಾರದ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಎಕ್ಸ್ ಷ್ಣನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಗಳಿಗೆ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಹಣ ಹೀಗೆ ದುರುಷ ಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ? ಒಂದು ಲಾರಿ ಲೋಡ್ ಕಂಬಳಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾರಿ 6,000 ರೂಪಾಯು ಲಾಭ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಲಾರಿ ಇನ್ನೂ ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದ 150 ಮೈಲ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. 6,000 ರೂಪಾಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬಹುದೇ? ಹಣ ಜೋಬಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸುಳ್ಳು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ಇವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಂಥ ಸರಕಾರ? ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಗಿ ಇದೆಯೇ? If they cannot administer, if they cannot hold the reins of this administration, it is rather too late, they must quit the place. I request them not to stay here any longer.

ಇದು ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಹಣಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಣಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉಪ್ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕುರುಬರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಂಬಳಿ ತಯಾರಿಸಿ ಮಿಲಟರಿಗೆ ನಪ್ಪೆತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಧೋರಣಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತಲೆಕೆಳಕಾಗಿದೆ. ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಲ್ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಲೇಟ್ ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿನ್ವರ್ ಅವರಿಗೆ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ, ಖಾದಿ ಕಮಿಷನ್ ಅವರಿಗೆ ದೇಭರ್ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಬಟ್ಟು ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and meet again after half-an-hour.

The House adjourned for Recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ....ಸ್ಟಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ಈ ಉಲ್ಲನ್ ಸೆಂಟ್ರರ್ ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೇಗೆ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಗೆ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ಪಂತ ಹಣದಂತೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮೊನೈತಾನೇ ಇದೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಾಂಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ನಂಬಂಧೀಕರೊಬ್ಬರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. " ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಓದುವುದಕ್ಕಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. " ಖಾದೀಜೋರ್ಡ್ ಕಮಿಾಷನರ ಕೈವಾಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕ್ರೋ-ಅಪರೇಟಿಪ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲ ಹಣ ಬಹಳ ದುರುಹ ಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ಉಲ್ಲನ್ ಕೋ-ಅಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳೊಂದೂ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿರತಕ್ಕ 2 ಲಕ್ಷದ 16 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಮಾನತ್ತು ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಆಡಿತ್ ಮಾಡುವಾಗ ಆಡಿಟರು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಣ ವಾಹಸ್ಸ್ ಬರುವುದು ಬಹಳ್ಳಕಷ್ಟ, ಅಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಾ ಹತ್ಯೋಟಿ ಮಿಾರಿ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಈ ಹೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರು ಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ರೋಣ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ನರೇಗಲ್ಲು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು (ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ಪ)

ಅನೇಕರು ಮನ್ನೂಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದರ ವಿಚಾರಣಿ ಇನ್ನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಣಿಗಾದರೋ ಒಬ್ಬ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೂ, ಒಬ್ಬ ಜಾಯುಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರೂ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹನುಮಂತನ ಬಾಲ ಬೆಳೆದಷ್ಟುದ್ದದೆ ನೌಕರರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಖಾತೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೋ ಇರಬಾರದ್ದೇ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರಾಮರುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಶಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಅದರ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಈ ನಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವರೇ ಈ ದಿವನ ತಾವೇ ಆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಇಮೋಷನಲ್ ಇಂಟಿಗೆ, ಪನ್ನಿಗೇ ಇವರೇ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡು ತಿ ದೃರೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಈ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನೊಡ್ಡು ತ್ರಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: "ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಟ್ಟು 20 ಜನ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. "ಅವರಲ್ಲ 12 ಜನರು ಒಂದು" ಕಡೆ, ಇನ್ನುಳಿದ 8 ಜನರು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಈ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಯವರೂ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ನೀವು ಆ ಕಡೆಯವರು, ನೀವು ಈ ಕಡೆಯವರು, ನೀವು ಆ ಭಾಗದವರು, ನಾವು ಈ ಭಾಗದವರು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಭಾವೈಕ್ಯ ಸಾಧನೆ ? ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ : ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಅಗಬಾರದ್ದಾಗಿ, ನಡೆಯಬಾರದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಈ ಕೂಗೆಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಜನರ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ನಮ್ಮದು ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನಮ್ಮದು ಕನ್ನಡ ನುಡಿ, ನಮ್ಮದು ಕನ್ನಡ ಜಲ ಎಂದು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಎದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅದರೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಜನರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲ ಇವರು ಎಂಥ ಹೈದುಸವಿದ್ರಾವಕವಾದ ಸಂಗತಿ ಹೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಂಡಾ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹೆಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾರೇಜಿನಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಡಿ, ಅಲ್ಲಯ ಹುಡುಗರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ಇದೆ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪುರ ಪ್ರಮುಖರೂ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಜನರರ್ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಗಳೂ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಶಾನನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಮತ್ತು ಆ ಕಾರೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ — ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ 488 ಜನರಲ್ಲಿ 17 ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಗಿಯರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಇದೆ ಎಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ — ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ತಾ: 9-2-196 ರಲ್ಲ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನೀವು ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಹಿಂದೀ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಭ್ಯಾನ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ 114 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಧೋರಣೆ ಜನರು

ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

್ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಎಚಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ

ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.....

ಗೃಹ ನಚಿವರು ಅಲ್ಲ ಇದ್ದಂತಹ ಒಬ್ಬ ದೌರ್ಜ್ಯನ್ಯ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಎಸಗಿದಂತಹ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆತನನ್ನು ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಆತ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿ, ಅವರು ಇರಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆತನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅಂತಹವರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಪುಂಡು ಪೋಕರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಬ್ಬರ ಕೊಲೆಗೆ ಕಾರಣರಾದರು ಅಂತಹವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಏನಿದೆ ಇದು ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಗರಿಕರು ವಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲ, ದೌರ್ಜ್ಯನ್ಯ ಕೃತ್ಯ ಮಾಡುವವರಿಗೇ ಇಲ್ಲ ಸ್ಥಳ ಇರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಗೆ ಬಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಷ್ಟನವರನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಕಫ್ ಮಾಡಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು, ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೋ ಆ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತೋರಿಸಲಲ್ಲ? * * * ಇಪ್ಪನ್ನು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಎಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Curses should not be hurled on the Floor of the House. Let this be expunged.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sri K. Hanu manthiah the other day said that the ghost of Muniamma will hunt after the Ministry.

Sri V. S. PATIL (Belgaum-I).—We have very little to speak when we discuss these Appropriation Bills. Sir, our House has already passed the Demands for Grants to the tune of Rs. 97,53,20,500 and by this Bill we are now authorising the Government to spend Rs. 2,87,17,97,800 for the coming year. This is really a very huge amount which is to be spent or appropriated by the Government during the coming twelve months. Out of this huge amount Rs. 74,86,20,000 has been shown as public debt repayment and inter-State settlement. This amount is charged amount. Besides, this, there is another amount for the debts incurred by this Government that is given Rs. 18,74,22,000. That also is charged amount. These two amounts practically come to nearly fifty per cent of the budget amount for the next year. Sir, from the beginning, from 1957 when the State was re-organised, from that time, I am pressing before the House that the Government is running into heavy debts. They are spending much more than their resources could permit, by various means, ways and means method, by raising loans from private persons as well as from the Central Government and other Government and these debt heads will certainly land us in a very difficult position. I am pressing this point for the last so many years and every year Sir, we find that the debt charges are increasing by leaps and bounds. I do not know, a time may come if we proceed as we are doing at present that, when we will say that all these debts should be deemed as wiped out by the Central Government or somebody else. That means we may declare ourselves to be bankrupt. That position is likely to come in the near future if we proceed in the same way of spending money on schemes wherein we do not get any adequate returns. Sir, it is an admitted fact on the floor of this House that we have spent more than 100 crores on irrigation where we are unable to take back even the initial or interest charges to be paid to our creditors. How long is this condition to proceed or continue? We are still raising loans from others and the Hon'ble Minister for Finance has said on the floor of this House on several occasions to meet this sort of criticism, that because we are creditworthy, because our assets or the State's assets are huge and unlimited, the people and the Central Government are giving us loans.

^{* *} Expunged as ordered by the Chair

(SRI V. S. PATIL)

Certainly, if the entire State is taken into consideration, then assets may be greater. But that does not mean that we should spend money on such items which are not creative, which will not give any return for the repayment of these debts. This will be a spend-thrift policy and we are sure that this policy of the Government is creating inflation, is creating cheap-money and has been a source for raising the prices of essential goods including food. I do not know when our Government is going to come to its senses and bring down and stop this policy of spend-thriftness. Especially Sir, I should like to refer to the grant or amount to be spent by the Public Works Department this vear. It is Rs. 22,84,32,000. This amount will be mostly spent on buildings. Sir, during the last 8 or 9 years, I feel that this Government has spent huge amounts on unnecessary buildings in various places. In my own place, they have constructed so many big buildings where some small additions could have sufficed. They have constructed even compound walls to so many buildings and grounds. I do not understand the mentality of this Government. By raising loans what is it that this Government is going to get by constructing huge massive buildings when immediately before re-organisation, the Government was efficiently running in old buildings. Where was the necessity for spending on such huge buildings? But I discussed this matter with some of my friends.

I am not an expert. But, according to them, forty per cent of the expenditure is merely a waste. And out of that forty per cent, divisions are made from the labourer, contractor, engineer and higher-ups. If this is a fact, I do not understand where we are proceeding. So, I submit that effective check must be made about the wastage that is being committed by this Public Works Department, which was known and is still known to be a department of public waste. Something must be done to have an effective check on these estimates and to stop these building activities at least so long as we can pull on with the existing

buildings.

Then, Sir, there is a provision in this Budget for the Police. The amount sanctioned or approved is 5,46,06,000. Sir, it is better that we say much less about this particular department. We are tired of criticising the Police Department every year and in every meeting. Sir, there are such glaring instances of corruption in this department, that it is very difficult to say or very difficult to find out words to criticise properly the working of this particular department. If that department is meant only for pressing down the Opposition, all right, they can de so. But let them see that the department uses all its powers for the protection of the people. The money of the tax-payer must be first saved. They must be honoured first. But our department of Police has become such a thing that it is very difficult to find adequate words to describe it. In my taluka, two murders were committed in a village and the Police Sub-Inspector was about half a mile from that place of

293

murders. He did not take cognisance of it immediately. He waited for a considerable time and after three days, he arrested a few persons—not all the persons. Immediately after that, within 15 or 20 days or a month, another murder in the neighbouring village took place. Our allegation was that this particulars police officer was at the bottom or he was the instigator of these crimes for taking bribes. In spite of this, when we complain to the concerned higher-ups here, the man was transferred. For how many days? Only for ten or 12 days. Immediately after ten or fifteen days, he again came there.

(Interruption)

Is this the way in which we can expect justice and protection from these officers? Sir, two days back another matter of police revengs was brought before this House and on that, we had to stage a walk out. What a horrible thing that story revealed. An ex-M.L.A.'s brother was harassed by the Police. He was prosecuted in about 17 cases and in all those cases, he was acquitted. He appealed to all the Hon'ble Minister and the officers. What was the result? The result was nobody cared for his plea.

An HON'BLE MEMBER.—The Police Inspector got a certificate for honesty.

Sri V. S. PATIL — That is nothing. He ought to have been awarded the President's Police Medal. That is the way in which the administration of the Police Department is going on. If Police are to be given such a free hand for corruption, for nepotism and for doing such illegal things, then where can the people go? What will people think of us? Is this a democracy? Is there no grain or shade of democratic principle? My submission through you to them is -you are running the country. You are spoiling the good name of our nation You are spoiling the name of parliamentary democracy. You are forcing the people to resort to violence. Because, when a man finds that all legal means are useless and when they become ineffective, he becomes desperate. There is no other alternative for him but to take the law into his own hands and take his revenge. Shall we be party to these things? Is it reasonable for us to force the people to take the law into their own hands just to see that justice is done to them? Is this the way of democracy? If our Government is not going to remedy these matters, then, Sir, will it be unreasonable to say that these Ministers are sharers of the spoils which the Police collect. That is why I should like to submit, though the Demands have been passed by this House, it is not reasonable to allow these persons to spend these huge amounts of the tax payers' money.

Sir, one thing I should like to say and that is about the Medical and Public Health Departments. We are spending huge amounts. But what about doctors, nurses and other staff in these hospitals? Sir, in Belgaum, they have spent five or six lakks of rupees for constructing a hospital building. But there is no water at all. There are no servants at all. There is a building. I have explained to you why a building is

(SRI V. S. PATIL)

constructed. Even the water is not sufficient. Even though Belgaum City is now supplied with protected water supply, the hospital has no water. This is really wonderful. So, I submit, Sir, that instead of spending huge amounts on buildings, see that the amenities required for these are supplied.

Sir, this Bangalore City was once a heaven on the face of Bharata because of its beautiful climate, etc. What is now...

Mr. SPEAKER.—Why does he want to go away from heaven?
(Laughter)

Sri V. S. PATIL.—But what is it now? That heaven has been turned into a hell by the actions of these people. There is no water. There are no facilities. There is no protection. Then, by this open drainage, these people have created such a havoc by facilitating increase of mosquitoes it is impossible for anyone to work even in some of the streets. This beautiful city has been turned into practically a hell by the actions of these people. They want to protect some interests for the open drainage and that is why all this has been done.

Sir, I should like to submit one small matter regarding our Ministers.

Hon'tle Minister Sri B.D.Jatti has several times sassured this House that the toning up of the administration has been made and he said that whenever any paper comes to any office, it must be disposed of within a short time. Sir, the Taluk Development officer from my place has sent a requisition on 7-1-1965 with a request for supply of cement of a particular quantity and the number is also given. But, we are searching these papers in the office here and there is no trace of it yet. So, I would like to point out to the Hon'ble Minister to do something to see that the officers do careful work and prompt work.

4-00 P. M.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—Mr. Speaker, Sir, I would like to take this opportunity to say a few words. By passing this appropriation of accounts we are handing over hundred of crores of rupees to the Finance Minister for expenditure during the current year and the next year. Sir, many times he has mentioned about economy, saving and words like that. If he really means that, quite a lot of money could be saved. I am only interested in pointing a few things by which we can show that however piously he may say them he is not able to stem the tide of extravagance. I hope, if not in the past, at least in the current year and in the year to come, they will be attended to.

Sir, at the outset, I must say that though we have planning and planned way of expenditure, our borrowings and the ways and means

position are too heavy and the interest that we are paying is very much. If we keep ourselves strictly to the planned schemes, we would have saved a lot of money. Another point is, here is a Government which advances money to the Electricity Board and that Electricity Board does not spend that money but invests that money at very cheap rate in Commercial Banks. These are all matters that have been referred to in the Public Accounts Committee Report. This is a very valuable Report I should say, because they have made such searching enquiries about certain aspects of administration which should be looked into carefully by Government.

Sir, no doubt the report is for the year 1961-62. I wish the Finance Minister contradicts me on the floor of this House that these things have not happened in the year past. The other things is, we are investing on industries and he said that the industries are doing very well I will give one instance. Take the old Electric Factory; the return is 1.4 or 1.5 per cent. Sir, if that money had been in the hands of a private person, would he ever invest his money on such industries? Even if we invest money in a Bank, we get 6 per cent. Here, we get 1.5 per cent. I would like to refer to P. W. D. Our friends have referred to it and I do not want to go to details. I would only say that even the stores have not been checked. Several lakks worth of machinery are idling in the yard of the P. W. D. Stores. More than that, the most important thing is, even with regard to the allegations made on the floor of this House about the Sharavathi Project proper heed is not paid. In the year 1961-62 the Committee have referred to a transaction. I wish, Sir, these are matters which should be properly dealt with, handled enquired and if found fault with, they should be severely dealt with.

Sir, in the P.W.D. what happens is this. If the Finance Minister instead of asking us to tighten our belts effects all these savings; he will be able to give more liberal concessions. That is why, I am mentioning this. Take any project; we are providing staff to the optimum level but the progress is very poor. The Estimates Committee has said about Ghataprabha project. These things show that many times things are done for which we cannot assign reasons to-day. But, things have happened. If the Finance Minister could withhold consent to such projects and such works, I think, he will come out with

concessions in taxes.

Sir, there is also another point. So far as administration is concerned, I should say the machinery is out-dated and out-moded. When the revision of pay scales came up, the Finance Minister was pleased to say that there is a surplus of 25 per cent. I very much wish that he adjusts that 25 per cent within the frame work of the administration. A time has come when we have to recast the whole administrative machinery and the system. We can save money, and energy and it would result in quick turn-over and greater return. If we do so, we can affect a lot of savings. If we could save in these ways, the Finance Minister will have to give some tax concessions, and tax relief to so many people.

(SRI K. S. SURYANARAYANA RAO)

Sir, this is a State Budget that we are discussing and this budget should not be treated as if it is a municipal budget or a local-body's budget. Whatever we do, whatever plan we may have, it should have its minimum effect on the public. Our budgets absolutely have no impact on the people. They made no perceptible change in the attitude of the people. For example, take the Central budget. The first information would be known to the whole country by the evening and by that time the whole country would have adjusted itself to the new taxation proposal. The change occurs either with an imposition or with a relief. Supposing the Finance Minister says, we reduce the sales tax on commodities because the rate of food articles have gone up so much. There will be a lot of relief.

Mr. SPEAKER. - Please conclude.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO. With these few suggestions, I close my speech.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಈ ಸಲದ ಹಣವನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಕೆತ್ರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ಟಾಮಿ, ಈ ದೇಶ ಏನಾದರೂ ಉದ್ಘಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಹಳೇ ನೀತಿಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲಾ ಅವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುವುದು, ಯಾವುದಾವರೂ ಒಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ತರುವುದು ಏನು ಉದ್ದೇಶ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಗಲಿ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಸ್ಟಾಮಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ಪೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾದ ತಕ್ಷಣ ನಾವು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕಂಡಪಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಭತ್ತು, ಭಾಗ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರೆ—

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—''ನುಳ್ಳು'' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ತಾವು ವಾಪನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.--ಆಗಲ ಸ್ಟಾಮಿ, ತಪ್ಪು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಜನ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂದುತ್ತು ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಐವತ್ತರಷ್ಟು ಅನತ್ಯ ನುಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ವಲ್ಲಭಾಯ್ ಪಟೇಲರ ಪೋಟೋ ಇವೆ, ಮೇಲೆ ತಕ್ಕಡಿ ಇದೆ, ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎನ್ನು ಪ್ರದೆನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಎಷಯ ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಈ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಹತೋಟ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಿನಿಸ್ಟರು ನಾನೇಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅವರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಪೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿನ್ವರಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ನಂಪೂರ್ಣ ಹತ್ಕೊಟಿ ಇರಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ನದ್ದಿ,ನಿಯೋಗವಾಯತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಎಷಯು ಹೇಳಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿಗಾ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕು**ವು**ದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ದಿವನ ಒಂದೊಂದು ಸ್ವೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮೊನೆ ದಿವನ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನರಾಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಟೂರ್ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಷ್ಟು ಕಡೆ ಮರಗಳಿಗೆ ಸ್ರೇಂದ್ರೀ ಗಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅನತ್ಯ ಅಥವಾ ನತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಅದೇನೋ ಜ್ಯೂಡೀಷಿಯಲ್ ಎನ್ಕ್ಷೆತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿದ್ದವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವತ್ತು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಬೀಜ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಜನರರ್ ಎರೆಕ್ಷನ್ ಅದಾಗ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ಇಬ್ಬರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಟ್ಟೆವು_ಈಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರರ್ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಸೋತರು. ಅಮೇಲೆ ಏನು ಆಯುತು ? ಅವರ ವೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ನಲ್ಲದ ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ದರೋಡೆಕೋರರನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ, ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಹ ಎಕ್ಸ್. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕೇಸುಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಟ್ರ್ಯಾನ್ಸ್ ಫರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಟ್ರ್ಯಾನ್ಸ್ಫ್ ಮಾಡಿದರು. ತಕ್ಷಣ ನಿಮ್ಮ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ವರ್ ಅವರನ್ನೂ ನೋಡಿ ಆ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಫ್ ಫರ್ನನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಆ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ಹುಮ್ಮುನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸೆಪನ್ ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್. ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಅವರನ್ನು ಚಾಕುನಿಂದ ತಿವಿಯಲಾಯಿತು ಅವರನ್ನು 18 ದಿವನ ಆನ್ವತ್ರೆ ಯಲ್ಲ ದಾಖರ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಆ ಟೈಂನಲ್ಲಿ ಸೆಪನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆ ಸೆಪನ್ನನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಪೋನ್ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅವನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಟ್ರೆ, ಅವನು ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು, ರಾ ಅಂಡ್ ಅರ್ಡರ್ ಮೇನ್ ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರಿ. ಪುನಃ ನಾವು ನೀವು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರು ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾ ಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಲ್ಲ ಇವೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಓದಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೋಡೋಣ—'ಮುಂದೆ ಹೇಳಿ'.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ನಿದ್ದಪ್ಪ.—ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿ ವಿಚಾರ ತಾವು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ನತ್ಯವಂತ, ಲಾ ಅಂಡ್ ಅರ್ಡರ್ ಮೇನ್ ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲ ಬೇಕೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 17 ಕೇನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ 16 ಸ್ಟೇ ಅಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೇನು ಅದೂ ಸ್ಟ್ರೇ ಆಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಿ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನು ಸತ್ಯವಂತ, ರಾ ಅಂಡ್ ಅರ್ಡರ್ ಮೇನ್ ಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆತ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪೇಪರ್ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನ ಇದ್ದೂ ಸಾರ್ಥಕವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ, ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಚನ್ನಯ್ಯ ಫಾಲಡಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಬಟ್ಟ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರ ಈ ಶಾಸನ ನಭೆಯಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅತ ಒಂದು ಕೋ-ಅಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಆಡಿಟ್ ಪುಸ್ಕಕ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲನ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಈ ಪುನ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದಿ ನಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸ್ನವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೇಲೆ ದೂರು ಬರದೇ ಪೋಲೀಸ್ನವರು ಹೋಗಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿರುವುದು ಇದೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ. ಇದರ ಉಪ್ಪೇಶ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪೋರ್ಜರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಹಣ ತಿಂದುಹಾಕಿದ್ದ ಅದಕ್ಕೇ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ನತ್ತು ಹೋದ ಎಂದು ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ 15-20 ಜನ ಖಾಸಗಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೋ ಇರುವ ಲೆಕ್ಕಪುನ್ತಕಗಳನ್ನು ಮೊಗಚು ಹಾಕಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ನಲವೂ ಏನೋ ಹೇಳ ಕೊಂಡು ಹೇಗೋ ಕಥೆ ಹಾಕೋಣವೆಂದು ಇವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದಲ್ಲರುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇನಾದರೂ (ಶ್ರೀ ಕೆ.ಪಿ.ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಲುವಳಿ ನೂಚನೆಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ಪರಿಶೀಲಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದನ್ನಾದರೂ ಅನುಷ್ವಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲ ಅತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಯ್ಯನವರಿಗೆ 4 ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿವೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಬೀಳುವ ಕಷ್ಟದ ಪಾಪವನ್ನು ಇವರು ಮುಂದೆ ತೀರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__''ಪಾಪ'' ಎಂದರೇ ?

Sri S. M. KRISHNA.—'Papa' means 'sin' and it is not objectionable.

Mr. SPEAKER.—Order, order. Abuse should be avoided.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದ ಪ್ಪ....ಅ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇವರು ನ್ಸಲ್ಪ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡ ಯೋಚಿಸಲ. ಯಾವುದೋ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಬಂದಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಇವತ್ತು ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾಪದಿಂದ ಮುಂದೆ ಇವರು ಯಾವ್ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದು ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇವರು ಬಾಹುಕರಂತೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__ಬಾಹುಕ ಎಂದರೆ.....

Sri V. M. DEO (Gubbi).—He has his own ideas about sin and other things.

Mr. SPEAKER.—Original but it does not come under this debate.

Sri V. M. DEO.—He is entitled to voice his philosophy unless you give some other philosphy.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಗಾಂಜಾ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದವರಿಂದ ಸುಮಾರು 500 ಸಾವಿರ ರೂಫಾಯುಗಳಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಅವನು ಅದನ್ನು ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಜಾ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

Mr. SPEAKER.—The hon'ble member is the best man who can expound what the other Hon'ble member has in his mind.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದ ಪ್ಪ.—ಇವರಿಗೂ ಅವನಿಗೂ ಸಮವೇ ? ಈ ರೀತಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಇವರನ್ನು ಹೇವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲ.

Mr. SPEAKER .- Bad in taste.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಹಿಯಾಗಲೀ ವ್ಯಥೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇಜಾರು ಆಗಲೀ ಅಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ವ್ಯಥೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಬಾರದೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಇಚ್ಚೆ.

Mr. SPEAKER.—The Member will therefore close at 4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ಆಡಳಿತ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನನಗೊಂದು ಕಥೆ ಜ್ಲಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಟ ಹೋಯಿತು, ಇಕಾನಮಿ ಇಲ್ಲ, ಇದಿಲ್ಲ, ಅದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಕಥೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಸಾರ ಇತ್ತಂತೆ. ಆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದರು. ಗಂಡ ಬಹಳ ಜೂಜುಗಾರ. ಪ್ರತಿದಿವನ ರಾತ್ರಿ ಎರಡುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇಸ್ಪೀಟ್ ಆಟವಾಡಿ ಕಳೆದ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಹೆಂಡತಿಯಾದವಳು ಒಬ್ಬ ತರಕಾರಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದವನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದ

ನಯಾಹೈನಾಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಏನು ಹುಚ್ಚಿ ನಾನು ಪ್ರತಿ ದಿವನ ಸಾವಿರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಜೂಜಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಒಂದು ನಯಾಹೈಸಾಗೆ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದನಂತೆ. ಹಾಗೆ ಇವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಆಂದರೆ, ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ನೀರಿನಂತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು 2 ರೂಪಾಯಿ, 4 ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ 8 ರೂಪಾಯಿ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕ್ಷೇಮವಾಗುತ್ತದೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಾವೇನಾದರೂ ಕಾನೂನುಗಳನು ಮಾರಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾನವಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ಅಥವಾ ಈಗಿನ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಅಯಿತೆಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ನಮಗೆ ಉದಾಹರಣಿ ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೌನ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ನಲ್ಲ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹೇಗಿದೆ. ದೆಹಲ್ ರೋಕನಭಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹೇಗಿದೆ, ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲ ಹಿಂಸೆ ಇದ್ದಂತಹವರು ಎಂತೆಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇವನ್ನೆ ಲ್ಲಾ ಅನುಸರಿಸಿ ನಾವು ಇಲ್ಲ ನಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಕತ್ಯ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ನೀತಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ. ನತ್ತವೆಂಬುದು ಕಾಣದಯೇ ಇರುವಾಗ ಮಾಡಬಾರದ ಅನ್ಯಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ರಾ ಅಂಡ್ ಅರ್ಡರ್ಗಳಿಂದ ಯಾವ ನತ್ಪ್ರಜೆಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಇವರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೋಸಿಜರ್ನಿಂದ ಏನ ಉಪಯೋಗ? ಈ ಅನೆಂಬ್ಲಿಯುಂದಾಗಲೇ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಈ ಮೆಂಬರುಗಿರಿಯುಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಏನು ? ಇವರ ಪ್ರೊಟಿಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೋನೀಜರುಗಳು ಏನು ಮಾಡಬಲ್ಲವ ? ಜನಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲ. ಆಗಬಾರದ ದರೋಡೆಗಳು, ಕೊರೆಗಳು. ಅನ್ಯಾಯಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಓಬ್ಬರಿಗೂ ಸೇಫ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೊನೀಜರುಗಳು ಏನೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಾಗ ಜನತೆ ಯಾವ ಅಯುಧವನ್ನು ಅವರ ರಕ್ಷಣಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ! ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ನರ್ಕಾರದಿಂದ ರಕ್ಷಣಿ ಜನಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಅವರ ರಕ್ಷಣ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇನು ? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನುಗ್ರೇಹಳ್ಳಿ ಪೋಲೀಸ್ ನಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪಿಕ್ಟರ್ ದಕ್ಷ ಅಡಳಿತಗಾರ, ನಿಷ್ಟ್ರಾವಂತೆ ಬಲಕ್ಷ್, ಪುಂಡುವೋಕರಿಗಳನ್ನು ಬಲ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವನೇ ರಾಯಕ್ಕಾದವನು ಎಂದು. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನಗಳಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತುಂಟರು, ಪುಂಡರು ಆಗವೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನಗಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಭಾವವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜನಗಳು ತುಂಟರು, ಪುಂಡರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ***

Mr. SPEAKER.—Abuse is not good debate.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ (ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).__ನಮ್ಮನ್ನು ನದನ್ಯರು *** ಹೇಳಿ ದಾಗ I rise to a point of order. Can the member say that the Chief Minister is *** and all that?

* * *

Mr. SPEAKER.—I cannot allow abuses. If the member wants he may put forward any kind of argument, but abuse is not good and he can never convince anybody in Debate by abuse.

Sri S. R. KANTHI.—I rise to another point of order. What ha been said by the Hon'ble Member against the Chief Minister by way of abuse may be taken away from the record.

Expunged as ordered by the Chair.

4-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—According to the Parliamentary procedure the member can be called upon to repeat what he has spoken. Otherwise I can ask it to be put down in writing. What is all this? Are we sitting in a private house having private discussion?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. __ಬಹಳ ನಂತೋಷ. ಮಾನ್ಯ ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪನವರು ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ [ಇಷ್ಟು ಬೆರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲಾ, ಇಷ್ಟು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ನಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ನಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣಪ್ಪ.— ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲವೊ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೊಟ್ಟಲ್ಲವೆಂತ ನಾನು ಹೇಳಲ್ಲು. 🛣 ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೇ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಬಚಿತವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಹಿಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಕೊಡಿರಿ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, when you were not here some member spoke. You kindly look into the proceedings and see how Sri T. D. Devendrappa has used words against the Agriculture Minister—a language which cannot be exressed by a member of the ruling party.

ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್ ಪಂಜ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—We referred a little [excited. The Hon'ble member has referred to only one thing that happened when I was not present. I will examine. He has no other instances to give.

Sri G. Marulappa may close now and his time is over.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಕಂಠಿಯವರು ಕೂಡ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ......

Mr. SPEAKER.—Order, order.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.– ನಾನು ಎದ್ದಾಗ ಅರ್ಡರ್ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

Mr. SPEAKER.—Will the member kindly repeat what he has said?

Bad habit, absolutely bad habit.

(The Hon'ble Speaker read the following extract from the speech of Shri G. Marulappa):

ಶ್ರೀ ಹಿ ಮರುಳಪ್ಪ.—ಹಾಗಲ್ಲ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು I am sorry. ಅದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಏಕೆ ಅತುರ ಪಡುತ್ತೀರಿ. ಯಾರಾದರೂ ಪುಂಡರಿಗಾಗಲ, ಪ್ರೋಕರಿಗಳಿಗಾಗಲೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂತಹೇಳಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿರಬಹುದು. ಅದು ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಯುವು ದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ನೀವು ಆಡಿದ ಮಾತು ಎಲ್ಲರ ಕಿವಿಗೂ ಬಿದ್ದಿದೆ; ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ರಿಕಾರ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದು ಉಂಟು. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿ ನಲ್ಲರಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆ ಬೇರೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. That will be expunged.

Sri S. R. KANTHI.—Sir, may I know whether you have expunged the the latter portion also?

Mr. SPEAKER.—He has expressed regret.

Sri S. R. KANTHI Sir, there is another sentence.

Mr. SPEAKER.—He says he did not mean it. If it has gone into the records, he admits it is wrong. It will be expunged.

Sri S. R. KANTHI.—Sir, there is another sentence in English.

Mr. SPEAKER. - That reads as follows:

That also will be expunged,

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್. –ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಇಲ್ಲದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—I find this Hon. Member getting up too often and intervening without asking the other Member who is on his legs.

Sri V. M. DEO.—Sir subject to your displeasure I am prepared to go out.

Mr. SPEAKER.—The member is at liberty-subject to the displeasure of the Chair, he will enjoy to walk out. That is a deliberate insult to the Chair. The Member may retire if he so desires.

Sri M. V. DEO. Sir do you think that I meant deliberate insult to the Chair?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಇದರಿಂದ ದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ, ಅಧಿಕಾರ ಮದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತರಹ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪರಾಧವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ನೀವು ಒಂದುವರ್ಷದೊಳಗೆ 17 ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 16 ರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಾಗ, ಅದು ಆ ಮನುಷ್ಯನ ದಕ್ಷತಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದಯೇ ಅಥವಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬ್ಯಾಡ್ ಮೋಟೀವ್ ಹೇಳುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಗಮನಿನಬೇಕು. ಶಕ್ತಿ ಅತನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ನರಕಾರದ

^{**} Expunged as ordered by the Chair.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ)

ಪ್ರೋತ್ಪಾದಿಂದ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವೇ ಹೊರತು, ತನ್ನಸ್ಪಶಕ್ತಿಯುಂದಾಗಲ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಧಾತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವಲ್ಲ. ಇಂಥದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು, ಸರಕಾರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಂಡುತನ, ಪೋಕರಿತನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗ ಲಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ರನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಪಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ವಾಕ್—ಔಟ್ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದು ತಪ್ಪು, ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಲೋಪ ಬಂದಿವೆ ಅನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾ ರೆಸಲೂಷನ್ನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಪಾಮಿ, ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ಈ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ದುರಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲನು ಪ್ರದಿಲ್ಲವೊ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲಯೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ವಾದ ಮತ್ತು ಅಜನ್ಮಸಿದ್ದವಾದ ಹಕ್ಕು. ಅದು ಏನೇ ಆಗಿರಲ...

Mr. SPEAKER The Hon'ble Minister will reply.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ. ಅರ್ಥಂಬರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಕೂಡಿಸುವುದು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—You must convince the House.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ..._ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯುವರಿಗೆ ಅವರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೊ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಅಜನ್ಮಸಿದ್ದವಾದ ಹಕ್ಕು. ಈ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹೋಗುವುದು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇರಲ, ಇನ್ನು ಏನೇನು ಕಾನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಟೆನ್ಸ್ ಸಸ್ ಆಗುತ್ತವೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನುತ್ತೇವೆ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಯವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಆಗುವ ಪ್ರತಿಫಲ ಮತ್ತು ತೋರುತ್ತಿರುವ ಸೀತಿಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಭಟನಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಎಚ್ಚೆ ತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದ ರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಕರ್ಲ್ಗೇಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—This is the kind of argument which is advanced against the Budget. I am not able to understand this. I have heard speeches made with certain amount of curse, illwill and threats. The Hon'ble Minister will reply.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನ್ಟಾಮೀ, ಈ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರತಕ್ಕ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ನು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಿನ್ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ನು ಬಿಲ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ,.....

Mr. SPEAKER.—I am not allowing further debate.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ....ಎಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ.....

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri B. D. JATTI .__Sir.

Sri K. LAKKAPPA.—Sir, if the Hon'ble Minister will kindly yield, I will speak on a few points.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister will reply.

Sri B. D. JATTI.—Mr. Speaker, Sir.....

(Sri K. Lakkappa again stood up to speaker.)

Mr. SPEAKER.—Order, order. If there are any new points then only I will allow. If it is going to be threats, abuse and anything else, I am not allowing. If the Hon'ble Member speaks whatever has already been said I will pull him up.

(Sri K. Lakkappa again stood up to speak.)

Sri C. J. MUCKANNAPPA.-Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Only new points should be mentioned.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ..... ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ....

Mr. SPEAKER.—" Misappropriation". Is that a debate?

(Laughter)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ. ಸ್ಟಾಮೀ, ಸರಕಾರ ನೈತಿಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಯಾವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದೆ, ನ್ಯಾಯ, ನಿಪ್ಪೆ, ನತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಯಾವುದೂ ಈ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳು ತ್ರೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲ ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Just because the time is extended it enables him to say these things—Is it?

There must be some limit. Does he not think that this reflects upon us collectively? Sitting here and hearing such things do not credit.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ನುಗ್ಗೆ ಹಳ್ಳ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ನಥೆಯ ಮಾಜಿ ಶಾನನ ನಥೆಯ ಒಬ್ಬ ನದನ್ಯರ ತಮ್ಮಂದಿರು ಘೋರವಾದ ಪೋಲೀನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವರ ಮಾನವನ್ನು ಗೌರಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಒಂದು ಅನುವನ್ನು ನೀಗಿಂತಕ್ಕೆ ದಾರುಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯ ಬಾರದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ನಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನೂ ಬರೆದುದನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೆ. ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದ ಮನುಷ್ಯ ಪೋಲೀನು ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅನುವನ್ನು ನೀಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಕಾಗದ ತಲಪಿದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಅವನು ಅನುವನ್ನು ನೀಗಿದ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಹೇಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಬರೆದಂತೆ ಸುರ್ಮರು ಎರಡು ವರ್ಷ ಗಳಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಎಲ್ಲಯೂ ಆಗದಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಇಲ್ಲ ಬೆಳಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಥೋರಣೆ ಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಫೋಲೀನು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಇದೆ. ಆತನು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದದಲ್ಲ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಕಾಗದದಲ್ಲ ಬರೆದಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಇಲ್ಲ ಓದುತ್ಕೇನೆ:

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದವನ್ನು ಇಲ್ಲ ತಾವು ಹೇಳಲಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ?

ಶ್ರೀಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ._ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದೇ ಕಾಗದವನ್ನು ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿಪಪ್ಪನವರಿಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಪೋಲೀನು ಇರಾಖೆಯವರು ಮಾಡಿರುವ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪದೇ ಪದೇ ಅದನ್ನು ತೀವ,ವಾಗಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ಒದಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿದೆ ದೇಶದ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ರಕಣಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಆಲ್ಲದೆ ಅವನಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಒಂದು ಸರ್ಜಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಹವ್ಯಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡುದರಿಂದ ಈತನ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಪಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನಷ್ಟೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನೀಗಿದ ಶೋಚನೀಯವಾದ ದುರಂತವನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನು ಬರೆದಿರುವ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಾವಿಗೆ ಯಾರೂ ಕಾರಣರಲ್ಲ, "ನೇರವಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಾರಣರು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಟಿನವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಎಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೊಸ್ಟರ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಬಲಪಡಿ ಸುವುದಕ್ಕೋನ್ಯರ ಅಂತಹ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾನೂನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ ಎಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲಸು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವನ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ನಚಿವರು ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನುನೋಡಿದರೆ ಪೋಲೀಸು ರಾಜ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ)

ದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಪಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ದೇಶದ ಆದಳಿತ ಇಷ್ಟು ಅವನತಿಗೆ ಇಳದು ಹಿಂದುಳಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದುರಂತದಲ್ಲ ಪ್ರಾಣ ಬಟ್ಟ ವರು ಈ ನಥೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ, ನದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ರವರಿಗೆ, ಈ ಸಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಳಿಗಾರವರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪೋಲೀಸು ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ ರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಅವರು 'ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಾರಣರು: ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಥೆಯಲ್ಲ ಮುನಿಯಮ್ಮನ ಮರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ನಡವಳಿತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಅವಳು ಪೋಲೀನು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಿರುಕುಳಗಳಿಂದ ಅವಳು ಅಸು ನೀಗಿದ ದಾರುಣ ಕತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—How does that come here? The member must express his views on this subject only. He brings that episode hereafter extending time for this subject. That should not be so.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.....ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪನವರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿ ದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಜವಾಬ್ಪಾರಿಯುತವಾದ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡವೇ ಇರುತ್ ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದರೂ ಏನು ? ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬನ್ನು ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಕಟದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕೊಲೆಗಳಲ್ಲ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿನುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದರಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದರಲ್ಲ ಐ. ಪಿ. ಸಿ. 302ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನು ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬುದಾರಲಾಗಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—He must bring only new points but not the points already expressed. But he is repeating what others have already expressed, in some form or other. If he goes on like this I am not allowing him to continue. I will have to request the Minister to begin his reply

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ....ಸ್ಟಾಮೀ, ನಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನ ಬಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಹಾಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸ್ಯೆಟಿಯ ಗೋಪಾಲಸ್ಟಾಮಿ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಆರೇಳು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನೂ ಎತ್ತಬೇಡಿ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ:—ಅವರು ನತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನೊನೈಟಿಯಲ್ಲದ್ದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡಿದವರು ನತ್ತ ಮೇಲೆ ಕೇನು ಹಾಕಿ ಸುಮಾರು 12 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನಾದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ನತ್ತು ಹೋದವರ ಮೇಲೆ 12 ನಾವಿರದಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಈ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನು ಪುದನ್ನು ಇಲ್ಲ.ನಾನು ನರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆಡಳಿತ ನಡೆನತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಆಡಿಟ್ ರಿಫೋರ್ಟನಲ್ಲ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥವರನ್ನು ಪ್ರಾಸ್ಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವೇನು ? ತುಮಕೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿ ತರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಕೈವಾಡ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಡಾದವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣ ಎನು ಇದೆ ? ಇದು ನಹಕಾರ ನಂಘಗಳ ನೀತಿಯೇ ? ನನಗೆ ಅನಿನುತ್ತದೆ ಬಹುತಃ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನಗಳೂ ಕೂಡ ವಿಷ್ಣತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಬಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇದನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಂಬಂಧದಲ್ಲ ರಾ ಕಾಲೇಜ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ನಂಗತಿ ನನಗೆ ಈಗ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ನಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನಿವೆ ಅಂದರೆ__

"The Principal, Law College, referred to Mental Hospital records of 1958. He was placed in the Mental Hospital."

I do not know; but it is a matter that has been revealed here.

Mr. SPEAKER.—If the Member does not know, he should not take the responsibility of mentioning it on the Floor of the House.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಹೇಳಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The member should not suggest anything about which he has not satisfied himself.

Sri K. LAKKAPPA.—I am satisfied as the information has been supplied to me. I have not gone there to see the records.

Mr. SPEAKER.—The very point that the information has been supplied to you.....

Sri K. LAKKAPPA.—It is in the interest of public institutions that I am mentioning.

Mr. SPEAKER.—I feel distressed. The Hon'ble Member is deemed to have closed his speech.

(Sri G. V. Gowda stood up)

Mr. SPEAKER.—I am sorry, I am not allowing anybody. If others have taken away the time, they are responsible and Sri G. V. Gowda is also responsible. When both these members were there, he yielded to them. There are only six minutes.

Sri G. V. GOWDA.—How could you expect me to finish my speech in only six minutes on an Appropriation Bill?

Mr. SPEAKER.—Therefore, the Hon'ble Member should note that there is no time for him.

Sri G. V. GOWDA.—I am not prepared to bargain. If you permit me, I will speak; otherwise I do not want to speak.

Mr. SPEAKER.—There is no question of bargaining. Let not the Members feel that they are bargaining with me. They have got the right to say what should be done. The Hon'ble Finance Minister will begin his reply.

† Sri B. D. JATTI.—Mr. Speaker, Sir, Most of the Hon'ble Members who participated today have mentioned the same points which they mentioned either when they were participating in the general discussion on the Budget or when they were discussing the Demands. There are

(SRI B. D. JATTI)

very few points which are to be categorised as new points. So, it may not be necessary for me to repeat the replies which I have already given previously. I will try to reply to some of the new points which have been raised by some of the Hon'ble Members.

Hon'ble Member Sri Siddaiah Kasimath referred to the number of posts in the Agriculture Department which have not been filled up.

It is true that as far as gazetted officers are concerned the list of the gazetted officers have been finalised and now most of the posts have been filled up. There cannot be any grievances now as far as filling up of the posts are concerned. As far as non-gazetted officers in the Agricultural Department are concerned, the list is not yet finalised and it is likely that, that list also will be finalised very soon. There cannot be any complaint as regards the filling up of posts in the Agricultural Department. While I was replying to the general debate, I said there was an improvement in the Agricultural Department. If any Hon'ble Member wants to find out, he is free to do so; if any individual member requires more information, I am prepared to supply that. There were some difficulties in the Agricultural Department and now these difficulties are disappearing.

5-00 р. м.

Regarding seed farm, a mention was made by Mr. Siddaih Kasimath. I will request him to refer to the Estimates Committee Report, part 2, where all the details regarding seed farms are given. Then he referred to Davangere Arts School which was started some time back. Necessary number of teachers have been appointed but since that Institution is to devolop, more teachers are required and as and when teachere are found who are suitable for taking up the job, they will be recruited and oppointed.

Then, Sir, some of the Hon'ble Members referred to the rebate that is given to the weavers. Sir, for the current financial year, whatever rebate is to be given, that will be given to all the weavers who are legally entitled to. There are certain Weaver's Co-operative Societies who have not kept their accounts properly and even if some of them have kept their accounts properly, wherever there are defects or mistakes, we are scrutinising all those accounts and after scrutiny is over, rebate will be given to all the co-operative societies which will come out as good co-operative societies. From next year, we will see whether it is necessary to give rebate or whether rebate can be given in any other form to the weavers just to help them to improve their profession. As far as the current financial year is concerned, whatever is legally due will be given to all the weavers co-operative societies or weavers individually.

Sir, then Hon'ble Member Sri C. J. Muckannappa referred to Chandulal ka Zamana. I do not know anything about Chandulal ka Zamana and he has never supplied any information to me. I will go through if he has got any report or any book about that Zamana so that I will also be enlightened. That does not form part of the budget and so it is not necessary for me to reply that point. The Hon'ble Member made a reference even in his previous speeches regarding the accounting system of woollen co-operative societies. On that the Hon'ble Minister for Commerce and Industries replied here on the floor of the House and explained the system in which the accounts are kept by that Woollen Co-operative Society. However, I will see whether the remarks that have been made by the Hon'ble Member are correct or not. He himself agreed to pass on certain information through the Chair to the Government and that report and all the presentations that may be sent to me will be examined by the Government and if there are any mistakes or defects, they will be rectified. That much I can assure on behalf of the Government.

Then, the Hon'ble Member Sri K. S. Suryanarayana Rao also referred to one or two points. which are to be found in the Public Accounts Committee Report. When that report is discussed here, Members will be given ample opportunities to criticise the Government and if there are any defects, if they are acceptable to the Government, we will accept them and see that we will not repeat the same mistakes.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Just now, you have no explanation for that.

Sri B. D. JATTI .- When the Report will be discussed here, The Members have a right to criticise and we have also the responsibility to reply to any points raised by the Members. While speaking the same Hon'ble member referred to old Government Electric Factory and said that the factory is not earning a profit of even 2 per cent for the investment which the Government have made. I want to clarify one point Sir. In all the Government owned factories, they pay interest on the investment at the rate of 6 per cent, Secondly the factories also pay interest on the share capital that is invested in the factories. That will have to be taken into consideration. In addition to that, they also make necessary provision for depreciation and after deducting all these items if the Government Electric Factory has earned a profit of about 2 per cent, it does not mean that it is less than 2 per cent as compared to private concerns. That is the only explanation which I wanted to give to the Hon'ble Member. He has also suggested that the Government should have surprise checks on the P.W.D. stores. It is possible that there may be some mistakes here and there and if surprise visits or checks are made by the highest officers in the State, it is possible to find out some mistakes. The same method was followed and in one or two cases we found out serious cases of mistakes and the persons concerned have be n properly dealt with.

(SRI B. D. JATTI)

One point which attracted the attention of three or four Hon'ble Members was about the reported letter from Sri G. Channiah of Nuggehalli, Channarayapatna Taluk, Hassan District complaining about the harassment of Sub Inspector and threat to commit suicide. Sir. I have tried to get as much information as is possible for me today to reply to some of the points raised here. The information which I am giving is not a detailed one. From the information which is made available to me. I have come to know that there were two parties in that village and a number of criminal cases were launched against both the parties; whether it was due to instigation of one party against the other or vice versa, I am not in a position to say, but from the records, it appears that a number of cases were there against both the parties and most of the cases were under Section 107 of the Criminal Procedure Code, and against the person who is said to have committed suicide. there was a case under Section 379 of the Indian Penal Code. That case perhaps is referred to. That is not yet completely investigated. regarding the suicide of Sri Channaiah, it said that he has written a letter and it is also said that some more letters were found on his person when he died. Those letters are to be compared with each other and all the documents have been sent to experts to tally whether the letter which has been sent to the Government or to the Chief Minister, whatever it is, tallies with his other letters. If they tally, then the experts who are there to examine and give the report will have to submit reports and after those reports are sent to the Government, we will come to conclusion. That is one matter. Secondly, Sir, the vomitting found on the body and the viscera have been sent for chemical analysis and the chemical analyser has promised to give the report before the end of this month. The moment we get that report we will be in a better position to know what exactly was the reason for his death. These are the facts which have to be investigated by the Police Department. They are making special efforts to investigate in detail and all the facts will be placed before this Hon'ble House when the report is submitted to the Government. These are all the information which I have got because it was referred to today.

- Sri K. P. REVANNA SIDDAPPA. -- What about the Sub Inspector?
- Sri B. D. JATTI.—Regarding the Sub-Inspector, I am not the proper authority or proper person to reply. I think Sir, he is still there. I am not the proper person to say anything about transfers etc. because I do not know all the details.
- Sri S. M. KRISHNA.—Then where is joint responsibility? You were trying to answer on behalf of the Government. Now you say you were not the proper person to answer criticisms on behalf of the Police Department. How admirable is your performance?
- Sri B. D. JATTI. -It is left to you to have your own opinion. But I have never said that my performance is to be admired.

- Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Yesterday you were pleased to observe that whether it is Chief Minister or Education Minister or any other Minister you take responsibility and it is a joint responsibility. May I just know from the Hon'ble Finance Minister what action the Government have taken already against the Sub-Inspector, whether he is continued there or what action they propose to take against him! That is what I want to know from him.
- Sri B. D. JATTI.—I was mentioning that I do not have details. Regarding the transfer of the person and cancellation of the transfer, it is a fact that he was transferred and it is fact that the transfer was cancelled. There is no doubt about it. I am not trying to hide any thing. Why he was transferred and why that transfer was concelled I am not in a position to give the details.
- Sri S. M. KRISHNA.—The Chief Minister has explained it adequately on the floor of the House as to why his transfer was cancelled.
- Sri B. D. JATTI.—If the Hon'ble Chief Minister has explained and if the explanation is satisfactory, I have nothing to add to it.
- Sri S. M. KRISHNA.—The damage was done only after the explanation was given by the Chief Minister.
- sri B. D. JATTI.—Investigation is being made by the Police Department and as soon as that report is received by the Government, it will be made available to the House. These are the facts which I have come to know today. I never expected that this subject will be discussed today but all of a sudden on the Appropriation Bill, some Hon'ble Members took interest and they wanted to say something.
- Mr. SPEAKER.—Normally, it would not have come. I said I want to give the members a chance. If the reply is not ready, to that extent my conduct has been responsible.
- Sri B. D. JATTI.—I am not questioning the conduct of the Chair. I never thought that this question may be raised today because when Appropriation Bill is discussed the general convention which is followed here is that many Hon'ble Members do not participate in the debate and even if they participate, they participate only for five or ten minutes and the Appropriation Bill is passed within 15 minutes or half an hour.
- Sri C. J. MUCKANNAPPA.—There is a doubt whether it amounts to sub judice or not.
- Mr. SPEAKER.—Only when I call upon the Hon'ble Member he can put that question and get clarification. The speech is not yet over and I have not called upon anybody.
 - sri C. J. MUCKANNAPPA.—If he gives a reply it goes into record.
- Mr SPEAKER.—After the Hon'ble Minister finishes his speech, there is anything I will give chance to members.

Sri B. D. JATTI.—Investigation is going on and investigation is not yet complete. When a Report is submitted to the Government by the police authorities, then we will be in a position to give more facts to this Hon'ble House.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon anybody I wish to say one thing, I was mentioning about the language. Here is something which is written not for the purpose of this debate or for this occasion. This is about courteous language. Dignity of the House can be maitained only if the views are clothed in courteous language.

(Extract from "Practice and Procedure of Indian Parliament")_S. S. More) pp. 316-317

"But the dignity of the House can be maintained only if the views are clothed in courteous language. Hence Lord Dalhousie advised the Members of the Council (1854-61).

'They will doubtless require further the observance of measured and courteous language at all times in debate.'

The Chair has always insisted that members use 'restrained and guarded language', 'dignified language', and deprecated the use of strong language.

Strong language when it becomes positively offensive becomes punishable. In the United Kingdom both the Houses have repeatedly used their powers to punish members for offensive words spoken before the House. Some members have been admonished, others imprisoned and in the House of Commons, some have been expelled.

The Indian Legislatures have framed detailed rules for prohibiting the use of offensive language regarding many matters. They are given under separate headings in what follows: "

- Sri S. M. KRISHNA,—In the same United Kingdom, in the same House of Commons, in the very first debate, Herald Wilson called a member as PARLIAMENTARY leper Strong language is bound to be used when there is slight provocation. That should not be taken seriously.
- Mr. SPEAKER.—It is exactly there the Speaker has to do his duty to prevent such things, if possible. Once, twice thrice is it to be permitted? I do not think he will subscribe to the view that that language should be permitted.
- Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Hon'ble Minister for Finance observed that there is a case against him under section 379 of the IPC. I want to know whether there is any more accused. Is he the only person involved or are there some more persons. I want to know whether it will not amount to sub-judice whether Government has got information to that effect?

- Mr. SPEAKER.—If the Members had mentioned this idea of subjudice I would have shut out the whole thing.
- Sri H. R KESHAVA MURTHY,—Sir, the back-benchers in every Assembly are given due consideration to express their views, though they may not be advanced views. I beseach you to give the back-benchers some consideration. At least some minimum time may be set apart to back-benchers to voice forth their views. That is all my submission.
- Mr. SPEAKER.—Is it submission or is it an admonition to the Chair? If the Member belongs to a Party, let the Party take note of it. I am not going to call Members as back-benchers and front benchers If the whip of the Party sends the list, I will have no option. Where is the Whip? Let the Whip come and explain the conduct of the Member of his Party. His name is not given to me and therefore I have not called his name. Please explain why the Wip has not given his name and tender an apology to him and give me an apology. It does not rebound to the credit of the Party if two Members are quarreling among themselves. The Hon'ble Membrs Sri H. R. Keshava Murthy wants me to make out that there is a distinction between back-benchers and front-benchers. He may substantiate it or withdraw it.
- Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—I did not make any charge that you are showing any such distinction Sir. I only appealed to you to show some consideration to the back-benchers.
- Mr. SPEAKER.—Here is a distinct insinuation. A distinction is drawn as back-benchers and front benchers and an impression is sought to be made that back-benchers are neglected and front-benchers are encouraged. Is that the impression of the House? I would like to know.
- ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮಂಡ್ಯದ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜಿನ 114 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳು ಕನ್ನಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಲ್ಲೀ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಇನಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ತಾತ್ಸಾರ ಭಾವನೆ ?
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ. —ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಕರ್ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರಿನುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಇಚ್ಚಿನುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 1962 ರಿಂದ ನಾನೇ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಅಲ್ಲ, ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be taken into consideration."

Those that are in favour will say "AYE".

HON'BLE MEMBERS .- AYE.

Mr. SPEAKER....Those that are against will say "NO".

HON'BLE MEMBERS .- NO.

Mr. SPEAKER .- I think the "AYES" have it

Sri K. LAKKAPPA.—I press for a division.

(The Division Bell rang for two minuts.)

Mr. SPEAKER. -The question is :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be taken into consideration."

(The division was taken by requesting the Members for and against the Motion to stand in their seats).

Mr. SPEAKER.—The result of the division is as follows:—Ayes = 47; Noes = 27.

The motion was adopted

CLAUSES.

Mr. SPEAKER .- The question is:

"That clauses 2 and 3 stand part of the Bill".

The motion was anopted

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Schedule stand part of the Bill".

The motion was adopted.

The Schedule was added to the Bill.

Mr. SPEAKER .- The question is :

"That Clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass

Sri B. D. JATTI .- Sir, I beg to move :

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be passed".

Mr. SPEAKER,—The question is:

"That the Mysore Appropriation (No. 4) Bill, 1965, be passed".

The motion was adopted.